

Fönderjylland

Den tyfte Gudstjeneste maa opføres af Mangel paa Deltagelse. — Fra Hørup paa Als skrives til "Dybbøl-Vojten":

Den 17. Jan. forkjødtes det ved Gudstjenesten fra Prædikestolen, at paa Grund af Mangel paa Deltagelse havde konfirmanden i Kiel besluttet foreløbig at standse Afholdelsen af tyfte Gudstjeneste.

Man mindes, at for nogle Aar siden fattede en Adresse i Gang fra vore Fortrykingsmænd her i Sognet, om at der her i Sognet var over 30 Familier, der ikke kunde følge med ved en dansk Gudstjeneste. Ved en henvendelse af en af vore kirkebedste til kommuneforstanderen i Hørup, der ogsaa var med blandt Underskrifterne, indrømmede denne, at dette Tal var en stærk Overdrivelse, og at det muligvis var en Fejltagelse. Der er vel ikke 10 Personer her i Sognet, der ikke kan bedre Dansk end Tyft.

Efter at den tyfte Gudstjeneste kun har været besøgt af et faare beskedent Antal, tidt foruden Præst og Degen en 2-3 Personer, og efter at slet ingen havde meldt sig til tyfte Altergang, har man vel indset det meningsløse i at vedblive med at fratage de danske Bedøere deres Gudstjeneste.

Faderslev. — Ingen Penge til Byens Forskønnelse.

Det kan ikke andet end være forundring, at det hervedværende Forskønnelsesudvalg som før har faaet 500 Mark af Byens Sparekasses Overflod, i Aar intet fik. At Forskønnelsesudvalget, i hvilket som bekendt Borgrepræsentationens Næstformand, Dr. Waager, sidder, ikke fik en Stilling, kan udlægges som en Mistillidstilfælde til Udvalgets Arbejde. Det maa anses for unyttigt at give Penge til Byens Forskønnelse.

Grøvdorden. Ratten til den 18. Jan., er der paa Smaabanen til Kristiansfeldt blevet henjat en Banemesterbogn, en anden Bogn og flere Medskaber, som heldigvis opdagedes af en Smaabanstjenestemand og fjernet. Man har fundet Spor, der førte ud til Vesterris. Det tyfte Mad, der meddelte dette, haaber, at man vil faa opdaget Gerningsmanden.

Overfaldet ved Starup.

Det hervedværende Fortrykningsblad, som staar i Forbindelse med Politiet, bringer den 19. f. M. en længere og for Politimyndigheden rosende Artikel om Indholdet af Snedferveend August Jøoft, hvoraf det fremgaar, at Politiet i længere Tid har haft ham mistant for det Revolverattentat, som forvædes paa Vej til Starup Hede mod tre Bøgne, der sidt i Efteraaret førte hjem fra et Fodtogsdagsgilde i Lunding. Jøoft nægter, men man har i hans Leilighed under Taget fundet en russisk Revolver og Patronhylstre, der er lig dem, der fandtes i Nærheden af Overfaldet. Desuden har man fundet Tyveføjer, hidrørende fra Tyveriet i Starup Præstegaard. Man har paastaet, at han har faaet Lovføsterne hos en Arbejdsmand Gøstiff, der var forpunden fra Bøen, men som den 18. Jan. ankom med Taget her til og blev arresteret. Gøstiff, der tidligere har været med til at skyde paa Folk efter et Tyveri i Møllrup, nægter at fende noget til Tyveriet og Revolveroverfaldet. Foreløbig sidder de to mistænkte i Arresten, og alt tyder paa, at Jøoft er Gerningsmanden til dette og flere Forbrydelser, men mener ogsaa, at Gøstiff har været med ved Attentatet.

Slomme Dreng.

Et Par større Dreng fattede forleden Tid paa et Træst, der stod i en Have bag ved Slagtergade ind til den Vej, der gaar bag ved Haverne fra Møllrup Vej. Skuret var for nylig blevet købt af Arbejdsmand M. Solum af Gartner Henningsen den ældre. Heldigvis var der ingenting af Værdi i Skuret.

Gramby. — Et Harmonium til Judien.

Gennem Pastor Petersen i Stoborg er der af Missionsskriver i Nordfløvig blevet indsamlet til et Harmonium, der som en Brude-

gave vil blive sendt til Missionær Boort og Sustru i Tirupati i Indien. Hr. Boort, der som bekendt er her fra Sognet og nu har været i Indien i halvandet Aar, blev i Efteraaret gift med Fruen Johanne Nørgaard her af Bøen, fort efter hendes Ankomst til Indien. Instrumentet, der er købt i Sønderborg, vil blive affendt fra Sønderborg sidt i den Maaned, men vil først efter hened et Par Maaneders Forløb kunne være paa Bestemmelsesstedet.

Kajvraa. — Den forpundne Karl.

— Ikke Bedrageri. Forleden meddeltes, at en Karl, der førte rundt med Søfervarer for Købmand Johanns Jensen, var forpunden forleden Nat, og at hans Regnskaber ikke var i Orden. Det hele drejer sig kun nok om 9 Mark, som maaske kan tilskrives en fejlagtig Beregning eller en Forsømmelse, derimod mener der ikke, at der foreligger Bedrageri.

Mabenraa. En fræk Tyr.

Den 19. Jan. kom en "fattig" rejssende ind i en Butik her i Bøen og bad om en Skærv. Værlingen vilde ikke give ham noget, fordi han var beruset. Tyren blev da vred og tilfælde Læringen et Par Lussinger. Paa Drengens Naab kom Gaardskarlen til og fik den frække Person, der talte Tyft, at udenfor. Ser forulempede han flere vespærende, indtil han til sidst fik en ordentlig Omgang, hvorpaa han forvandt.

Bismarck.

I. Hos "Gyldendalste Boghandel, Nordisk Forlag" har Historikeren Dr. Tage Friis udgivet den tidligere bebudede Bog om Bismarcks Ungdomstid, 1815-1848. "Den, der bestaartiger sig med Bismarck, tilfredsstiller direkte en dobbelt Trang" — skriver Forfatteren i Indledningen —, "han vinder paa en Gang historisk Erkendelse og politisk Forsaaelse og Vejledning.

Tanken om dette dobbelt Indhold i Bismarcks Historie paadrager sig ikke mindst den danske Historiker, der vil give en Skildring af Bismarcks Liv og politiske Værdighed. Thi alle Danke har jo først mødt Bismarck i hans Forhold til Danmark, hvor han fremkaldte den afgørende Katastrofe i den danske Stats og det danske Folks Historie, samtidig med at han grundlagde det moderne Kaempere, hvis Bølge over en afgørende Indflydelse paa Danmarks Tilværelse."

At Indledningen og selve Bogen skal vi gengive et Par Prøvetyper: Ingen politisk Begivenhed i det nittende Aarhundrede siden Napoleons Fald har øvet den Indflydelse paa de europæiske Magtforhold som det ny tyfte Riges Dannelselse. Begivenhederne i Aarene fra 1864 til 1871 ændrede Mellemuropas Statsystem og flyttede Vægepunktterne i Europa. Verdenspolitiken blev afgørende berørt deraf, og i økonomisk og handelspolitisk Henseende blev det tyfte Folk i vidunderlig kort Tid en Faktor, hvis Indflydelse spores i alle Verdensdele. Og disse Begivenheder fik ikke en forbigaaende eller forvarig Betydning. Det tyfte Rige har nu staet fast og uroforkeligt i over en menneskealder, og samtidig er det tyfte Folk trods alle indre Modtænder blevet en politisk og økonomisk Enhed, hvis Opløsning synes utænkelig. Samt de uhyre Omvæltninger, der er skete ved Følgen af de store tekniske Opfindelser, og som de Samfundsendringer, der finder Sted gennem de materielle Fremfrit, og de deraf flydende sociale Nydannelser kan i Betydning for det moderne Europa sidestilles med det tyfte Riges Dannelselse. —

Otto von Bismarck Schönhausen, den brandenborgsk pommeriske Landjunker, blev Skaberen af det moderne Preussens Storhed, blev Grundlæggeren af det ny tyfte Rige og gav tillige det ny tyfte Folks offentlige Liv indledende Karakter af sin Personlighed.

Bismarcks store Livsbedrifter falder inden for et kort Aars Navne: i December 1864, i 1866 og i 1870 fremfaldt han tre seirrige Krige; den 18. Januar 1871 lader han Wilhelm den Første udråbe til tyft i Versailles.

Med overmenneskelige Krafttag

bragte han sit Folks Liv ind i nye Baner; dette havde været nok til at sikre ham Verdensry og evigt Minde i Tyfflands Historie. Men hans Personlighed traangte sig endnu dybere ned i det tyfte Folks Bevidsthed end gennem disse enkelte Handlinger. Han opnaaede det, som ikke er bleven nogen anden af Verdenshistoriens udovende politiske Genier til Del: fra Ministerbanken i to Parlamentarier forberedte, forpaaede og forklarede han sine Handlinger i Taler, der en Menneskealder igennem hørt af hele Folket; her udfoldede han for Tyffland og hele Verden Dag efter Dag, Aar efter Aar hele sin politiske og menneskelige Personlighed. I fortrolige Breve, i aabenlyserige Forbantaaler afslørede han samtidig sit indre Væsen. Efter sin Død sejede han dertil et i Verdenslitteraturen enestaaende politisk Testamente med en Medgærelse for sin Gerning, en politisk Levevisdom, der var stiftet til at fængsle det tyfte Folks Tanker gennem lange Tider.

Bismarcks Gerning var magtig, men hans Personlighed rummede ogsaa de stærke primitive Sjælskræfter: en uforslignelig Evne til sikker og tyfftagelse af Virkeligheden, en lynhurtig Fortidighed til Beslutning, en ukuelig Villiestyrke, et brændende Magtbegær og en altid flammende Videnstaf. Hertil maa føjes de jævelige Modtænder, der uafbrudt øgede Verdens Opmærksomhed: den blodige, mest selvsopfyrende Kærlighed over for dem, der stod ham nærme, det grumme og udflyktige Had mod Fjender og Modstandere, Storlaachthed og Ridderlighed i Synspunkter og Handlinger, timmerlig Smaalighed og uselkredaglighed, en medfødt Værlighed, en Trang til uforbeholden og bristløshed, en forslagen Vistighed, for hvilken ingen Vej var fremmed, intet Middel for helligt. Det er Karaktertræk, uvanensatte og simple hver for sig men hos Bismarck saa voldsomt frembrudende og i deres Sammenpaa saa uhyggeligt gribende som hos den gamle Tragødiens store Skikkelser.

Med disse Egenskaber stod Bismarck i tredive Aar som Midtpunktet for Tyfflands offentlige Liv og for Parlament og Presse, for daglig Tale og al offentlig Debat; hans Nøst led uopbrøstlig som Kampsignaler, uafbrudt rejste han Strid om Samfundets største Problemer. Han havde skabt nye Juridiktninger for det tyfte Folks Fremtid, men han skrevde derefter ogsaa at ville forme Folkets ny offentlige Liv efter sin Villie. Hvert havde han kæmpet med alle Tyfflands Fjender for at faa de Navne for sit Folks Statsliv, derefter kæmpede han efterhaanden med alle Tyfflands politiske Partier for at tvinge dem ind under sine Erfaringer og sjællifkelige Formaal. Der blev aldrig No om ham, enhver politisk myndig tyft Mand maatte tage Standpunkt til hans Kaempffælle; ingen kom uden om ham, som en Malmstrøm drog han alle ind i sin Tryllekreds, snart ved Veendring, snart ved Had. I alles Sind satte Mødet med ham dybe Mærker; Liberale og Konserverative, Centrumsmand og Socialdemokrater, Kristne og Hedninger, for dem alle blev Bismarcks Tid evofegørende.

I Indledningen til Bogen om Bismarck hedder det endvidere:

Overalt paa tyft Grund, paa Byernes Torve, paa Landsbyernes Pladser, paa Højenes Toppe og Bjergenes Tænder rejser der sig Hundreder af Monumenter i Jern og Granit med hans Naab eller med hans Skikkelse i overmenneskelig Størrelse; paa de store nationale Festsdage lyster Bøvnerne fra Bismarcks taarne og Bismarcks høje over hele det tyfte Rige.

I alt tyft Liv møder man hans Skikkelse og han Tanker; hans Taler og Breve som hans Love og Ordninger, hans "Gedanken und Erinnerung" er Prøvestene for alt nyt. Rye politiske Tanker og Idealer, nye udenrigspolitiske Formaal, ny social Lovgivning, ny national Forvars- og Angrebspolitik, alt forsvares eller angribes endnu med Bismarcks Ord. I hans Livsberetning opledes de Menneskeidealer, der skal stemple som ægte tyfte. Og af hans Breve til Sustruen følger den ægte tyfte Brudgom og Husbond, i Brevene til Søsteren Malvina ses den

ideelle Broder, i Brevene til Kejser Wilhelm den ugermaniske tro Bafal og Bøvner, kristelig og verdslig tyft Filosofi har grebet hans Skikkelse og sat den i Sættem, som var han en Verdensfilosof eller Religionsstifter. Tyft Videnskaber har i Aartier været paavirket af hans Daad og Ord. I den Hymne til Magten som Livets Lov, til den stærke Stat som Samfundets opperje Skabning, hvori den moderne tyfte Historiefriktion flinger ud, hører vi Klang af Bismarcks Stemme. Slaget af hans Sverd.

Man overværer ikke et Møde i den tyfte Rigsdag eller den preussiske Landdag, uden at hans Naab lyder op til en, endnu er han Genstand for Beundring og Had, for Modsigelse og Tilslutning, som medens han levede. Døden har ikke fjernet ham fra den tyfte Jord.

Den overordentlig ringe Interesse for en saa magtig Stiftelse som Bismarck, der er Centrum for Udviklingen i det Land, der spiller en uhyre Rolle for Danmarks Eksistens, sigedes vel for en stor Del tilfældige Omstændigheder, bl. a. at danske videnskabelige Historikere indtil de sidste Aar aldeles ikke har behandlet den nye Tids almindelige europæiske Historie; modsigelsesvis er det for Eksempel en fransk Forfatter, som har skrevet den bedste større Bismarcksbiografi, der indtil dette Øjeblik er fremkommen. Men denne Uigegyrdighed hænger utvivlsomt ogsaa sammen med en bestemt national Ulyst til at underkaste den danske Opfattelse af Bismarcks Personlighed og Politik en ny Prøvelse ud fra almindelige, ikke snævert danske Synspunkter. Selvfølgelig har den begrænsede Kreds af lærte historikere og politisk kyndige altid Adgang til at danne sig en Mening om fremmed Historie og Politik. Men for de største Kredse i Danmark er dette ikke Tilfældet; en folkelig Opfattelse af et historisk-politisk Fænomen som Bismarck og det moderne tyfte Rige maa, hvis den dannes paa egen Haand og efter de foreløbige, umiddelbare Tilfaldelser, blive overfladisk og ensidig.

Her i Danmark har Opfattelsen af Bismarck, faavel medens han levede som efter hans Død, alene været bestemt af Begivenhederne i 1864. Vi Danske forlod saa lidt som andre for dette Aar, hvad Bismarck rummede i sig; i det afgørende Øjeblik stod hans Kaempffælle med en forfærdelig Pludselighed op for os, hans Politik voldte mere end noget andet vor Ulykke. Han blev en Personliggørelse af vort Folks onde Skæbne, al vor Modgang samlede sig til sidst i ham, faaledes som mange længe truede Syer saander sig i en kulfort Skynde, hvorfra Lyset endelig ser ud.

Datidens Danmark havde ikke Begreb om, hvad Preussen eller Bismarck var i sig, men Bismarck forlod bedre end nogen anden de historiske bestemte Svagheder i den danske Politik, og han benyttede sig heldt beregnende og ubarmhertigt deraf.

Bismarck traaj vort Folk i en aandelig og national Opgangstid; i Tyrerne og Halvtredserne var det vaagnet til national Bevidsthed og havde erhvervet politisk Frihed. Nationen var i Aarhundreder stadig bleven traangt tilbage inden for snævrere Grænser; nu var den begyndt at vinde frem paa ny mod Sy. Det var Dage, hvor det atter syntes værd at leve i Danmark, Naab blomstrende frem. Da knuste Bismarck med et Slag et Slægtleds Ideal og Forhaabninger og faaflog for stedie den danske Stats og den danske Nations udenrigspolitiske Magtesløshed. Han tvang os for tiebte ind i Resignationen.

Bagrunden for den danske Selvbedømmelse, som den havde indøvet sig under Grundtvigs og National-liberalismens Regn før 1864, var Troen paa det danske Folks og den danske Politiks Uafhængighed, vor ubestregede Ret i alt og over for alle. Vi var, som bekendt, den gang "Vorherres eget Hjertesfolk". Naab det Udtryk i Ordene: "O, Danmark, vaar Naaber du aldrig dig forstod, det har du tit betalt med dit færeste Blod!" Dette blev den Grundstemning, over hvilken Opfattelsen af Bismarck fæstnede sig. Han blev Legemliggørelsen af alt ondt; hans

Right Here

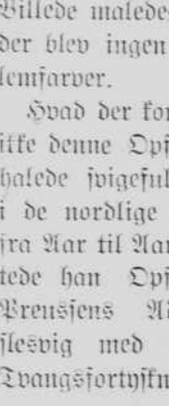
ved Bagningen,

der er det, Calumet Baking Powder viser sin Fortrinlighed, sin underlige Magt til at løfte, sin aldrig-svigende Evne til at producere den nydeligste Bagning — og dets Økonomi. Ved Bagningen — det er den eneste Maade, hvorpaa De med Held kan prøve det og sammenligne det med de dyre Slags. De kan ikke mistro disse Udtalelser, for De har prøvet

CALUMET,

det eneste første Klasses Bagepulver, der sælges for en moderat Pris. \$1.000 udloves til enhver, der finder mindste Spor af Urenhed i Bagningen, fortaarsaget ved Calumet.

Spørg Deres Kolonialhandler — og se, De har Calumet. Tilkendt højeste Præmie paa World's Pure Food Exposition, Chicago, 1907.

Viliede maledes kun i mørke Toner; der blev ingen Anvendelse for Mellemfarver.

Svad der kom efter 1864 ændrede ikke denne Opfattelse. Bismarck forhaledes sig fuldt § 5 Afstemningen i de nordlige Distrikter af Slesvig fra Aar til Aar, endelig i 1878 naagtede han Opfølgelsen. Dertil kom Preussens Administration i Nordfløvig med den sigende brutale Tvangsfortrykning.

(Fort)

Spørger ej — hvorfor vi længes!

Forfatteren Hermann Hennrichsen, som formelig har berejst Slesvig, har under sit Ophold der skrevet følgende smukke Sang:

Spørger ej, hvorfor vi længes
Og forbliver Danmark tro,
Vi, som knuges, faares, trænges
Og ej falde kan til No.
Er da Landet, som os byder,
Ikke stort og hønt som faa —
Al, men intet det betyder,
Vare Danske, omend smaa!

Det er Danmarks Sprog det blide,
Som en Sangfugls rent og smit,
Og som de ved Sommerdage
Nar og Mor en Gang har drømt;
Det er disse Mindets Toner,
Som slaar i vort Hjerte Takt;
Det er dem, som alt forsoner
Og os finder tro paa Vagt.

Dette Sprog, vort første, kære,
Siden vort som Mand og Mo,
Vare Vorn vi vil det kære,
Det skal aldrig, aldrig dø,
Det skal leve i vor Tanke,
Og det end ej paa vor Mind;
Og det til det vort Hjerte banke
Skal end mangen Aftenfund.

Derfor længes vi og lider,
Ser mod Danmark grebet hen,
Derfor raaber vi og strider:
Giv vort Sprog, hvis milde Brusen
Aflinger smit i Danmarks Naar,
Og hvis drebare Sufen
Og nu kun som Ekko naar.

En billig Løge.

Mr. John Erickson skriver fra Warren, Pa.: "Jeg ønsker at udtrykke min Taknemmelighed for den helsebringende Medicin, Dr. Peters Kurio. Det er nu henvendte til Aar siden jeg først hørte om og brugte denne Medicin, og den gav mig saa godt som nyt Liv. Siden den Tid har jeg altid haft Kurio ved Haanden, da vi modig vil være uden den. Jeg anbefaler den, hvor jeg kommer. Den er saadant en billig Doktor."

Der gives næppe nogen Medicin, som er saa nøje knyttet til Hjemmet som Dr. Peters Kurio. Den er et ægte Husmiddel. En Dosis eller to af dette Løgemiddel, taget i rette Tid, driver ethvert almindeligt Afbefindende paa Flugt, længe før Doktoren kan indfinde sig, om han tilfalder.

Dr. Peters Kurio er ingen Apotekervare, men et simpelt Artemidid, som har været i Brug i over et hundrede Aar. Den faaes kun ved at henvende sig til en Lokalagent, der er ansat af Ejerne, Dr. Peter Fahrney & Sons Co., 112-118 So. Sonne Ave., Chicago, Ill.

\$3.50 Cream Separators \$3.50

Skimmer Separators er noget aldeles nyt og paalideligt, og Bøen er saa tan, at enhver kan enes at eje den.

Den er let at haandtere, og den er den bedste Maafine af sit Slags, der endnu er frembragt. Vi gaarnterer dem med 2 Aars Sikkerhed og leverer til enhver Tid alle Dele færdigt til Gæren. Svarer betale fra \$25 til \$50 for en Separator med et flot Naab og en rimelig Pris, naar De kan faa vores, som giver bedre Resultater end de fleste Maafiner til højere Priser, for \$3.50. Omver, der ejer en No, burde have en af disse Maafiner.

Bl kan sælge den billigst, fordi vi er fri for at betale en rimelig Afgift til Fabrikken. Den er nemlig helt af vor egen, og den er konstrueret af saa ligefrem, at der vedes ikke Specialiteter til at fabrikere den.

Vi sender Maafiner gratis ved Modtagelsen af Bøen, og hvis den ikke er af, sendes den gratis for at være, maa De efter 30 Dage Forløb fende den tilbage paa vor Bestilling og faa Deres Bøge tilbage. Bøen ligger i Gaardt smilts.

The Skimmer Separator Co., 197 W. Harrison St., Chicago, Ill. San Francisco.

PIANO Onsker De god Væ

vi har bygget den største Piano-fabrik i Verden i Løbet af de sidste 45 Aar. Lad os sende Dem frit Beskrivelse og Priser paa 20 ledende Instrumenter samt Oplysning om vort nye Afbeholdningsplan. Vi sender Pianoer over alt og giver fuldstændig Garanti for at Tonekvaliteten er af de bedste. Alle Priser sættes rimelige. SKRIV TIL G. D. KOP paa brugte Steinway, Webers, Lyons & Heals og Washburns Pianoer. Disse Instrumenter er saa godt som nye. Musiklærere og Elever vilde paa-komme Instrumenternes udmærkede Egenskaber. Skriv i Dag.

LYON & HEALY

20 Adams St., Chicago

Frit! 20 Norske Folkemelodier.

Send os Navnet og Adressen paa 10 eller flere af Deres Bøner, der er interesserede i gode Bøger, og vi skal fende Dem absolut frit en Bog indeholdende 20 norske Folkemelodier med Musik til samme. Send idag. J. V. LEACHMAN & SON, - Minneapolis, Minn.

Alle Rekorder slaet

AF DEN GAMLE PAALIDELIGE CUNARD LINE

ETABLERET 1840. OVER ALTANTEREN PAA

4 DAGE, 15 TIMER.

KORT TID TIL SKANDINAVIEN LUSITANIA & MAURETANIA

Vardens største, hurtigste og eleganteste Skibe. CARMANIA CARMANIA LUCANIA CAMPANIA

UMBRIA ETRURIA IVERNIA SAXONIA

Hvis Forbindelse til alle Skandinaviske og Fiske Havne. So vore Agenter angaaende specialise nye Forbedringer i Trods Klasse. F. G. WHITING, Mgr. West, Dept., S. E. CORNER DEARBORN AND HANCOCK STS., CHICAGO.

DANMARKSKORT.

Størrelse 23x28 Tommer. Trykt i forskellige Farver, viser klart Jernbaner, Byer, Købstæder og Flækker, samt alle betydelige Landsbyer, større Gaarde og Kirker.

Tilsendes i en Paprulle portofrit for 45c. i Primerker. Enhver dansk Mand burde eje et Kort af Danmark.

DANISH LUTH. PUBL. HOUSE, Blair, Nebr.